

Regeringens proposition

2005/06:52

Elektronisk informationsöverföring hos arbetslöshets- Prop.
kassorna och inom Arbetsmarknadsverket 2005/06:52

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 1 december 2005

Göran Persson

Hans Karlsson
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Det föreslås att en arbetslöshetskassa, utan hinder av sekretess, till en annan arbetslöshetskassa skall lämna de uppgifter om en enskild som har betydelse för handläggningen av ett ärende om arbetslöshetsersättning. Ändringen, som möjliggör elektronisk informationsöverföring mellan arbetslöshetskassorna, är avsedd att effektivisera arbetslöshetskassornas handläggning av ärenden om arbetslöshetsersättning, förbättra servicen till enskilda och förbättra kontrollmöjligheterna.

Vidare föreslås att enskilda skall få direktåtkomst till uppgifter om sig själva i en arbetsmarknadspolitisk databas. Ändringen är ett led i utvecklingen av Arbetsmarknadsverkets självbetjäningstjänster via Internet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2006.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	5
3	Ärendet och dess beredning.....	6
4	Gällande rätt	6
4.1	Sekretesslagen.....	6
4.2	Personuppgiftslagen.....	7
4.3	Lagen om arbetslöshetsförsäkring	9
4.4	Lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	9
5	Elektronisk informationsöverföring hos arbetslöshetskassorna och inom Arbetsmarknadsverket.....	10
5.1	Elektroniskt informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna	10
5.2	Direktåtkomst för enskilda till en arbetsmarknadspolitisk databas.....	15
6	Ikraftträdande	19
7	Konsekvenser	19
8	Författningskommentar	20
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	20
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	20
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Utökad informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna och inom Arbetsmarknadsverkets verksamhet (Ds 2005:26).....	21
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	22
Bilaga 3	Remissinstanser	24
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	25
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 1 december 2005 ...	26

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2005/06:52

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
2. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

dels att nuvarande 48 e och 48 f §§ skall betecknas 48 f och 48 g §§,

dels att den nya 48 g § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 48 e §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 e §

En arbetslöshetskassa skall till en annan arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om en enskild som har betydelse för handläggningen av ett ärende om arbetslöshetsersättning.

48 g §¹

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut enligt 48 a–48 e §§.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut enligt 48 a–48 f §§.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse av tidigare 48 f § 2002:545.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknads-politiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna får ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas om det behövs för de ändamål som avses i 5 §. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomst.

Föreslagen lydelse

12 §²

Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna får ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas om det behövs för de ändamål som avses i 5 §.

En enskild får ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv i en arbetsmarknadspolitisk databas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomst *enligt första och andra styckena.*

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

² Senaste lydelse 2004:1330.

3 Ärendet och dess beredning

Arbetslöshetskassornas Samorganisation begärde i en skrivelse till Näringsdepartementet i maj 2004 bl.a. att en sekretessbrytande bestämmelse mellan arbetslöshetskassorna skall införas i lagen om arbetslöshetsförsäkring (N2004/4246/A). Med anledning härav skrevs det inom Näringsdepartementet under våren 2005 en departementspromemoria – *Utökat informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna och inom Arbetsmarknadsverkets verksamhet* (Ds 2005:26). Riksrevisionen överlämnade i september 2005 rapporten Kontrollfunktioner – två fallstudier till regeringen. I rapporten rekommenderas att regeringen ser över arbetslöshetskassornas möjlighet att lämna uppgifter till varandra i ärende om arbetslöshetsersättning utan hinder av sekretess (N2005/7282/A).

I Näringsdepartementets promemoria föreslås att en ny uppgiftsskyldighet införs mellan arbetslöshetskassorna i syfte att förbättra och effektivisera informationsutbytet mellan kassorna. Det föreslås även att enskilda skall kunna få direktåtkomst till uppgifter om sig själva i en arbetsmarknadspolitisk databas för att Arbetsmarknadsverket skall kunna utveckla sina självbetjäningstjänster via Internet.

En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Departementspromemorian har remissbehandlats och ett remissammanträde hölls den 1 september 2005. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena och ett protokoll från remissammanträdet finns tillgängliga i Näringsdepartementet (dnr N2005/6158/A).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 13 oktober 2005 att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Lagrådet, vars yttrande bifogas som *bilaga 4*, har lämnat förslaget utan erinran. Lagförslaget i propositionen stämmer överens med lagförslaget i lagrådsremissen.

4 Gällande rätt

4.1 Sekretesslagen

I syfte att skydda den enskildes integritet gäller sekretess enligt 1 kap. 3 § sekretesslagen (1980:100) såväl mellan myndigheter som mellan

olika verksamhetsgrenar inom en myndighet som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Enligt 1 kap. 8 § samma lag skall vissa andra organ jämföras med myndigheter och omfattas av sekretesslagens bestämmelser. Bland annat skall arbetslöshetskassor jämföras med myndigheter när det gäller prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning. Av 7 kap. 10 § sekretesslagen framgår att sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling eller yrkesvägledning för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men. Motsvarande sekretess gäller i ärende om arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning, hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilds anpassning till arbetslivet. Sekretessen gäller dock inte i beslut i ärende. Enligt 7 kap. 10 § andra stycket sekretesslagen gäller sekretess även i ärende om arbetslöshetsersättning för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. I 14 kap. 4 § samma lag anges att sekretess till skydd för enskild inte gäller i förhållande till den enskilde själv samt att sekretessen helt eller delvis kan efterges av honom om inte annat följer av någon annan bestämmelse i sekretesslagen.

I 14 kap. 1 § sekretesslagen anges att en uppgift får lämnas från en myndighet till en annan om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. I sekretesslagen och i andra författningar finns sekretessbrytande bestämmelser som gör det möjligt för myndigheter och med myndigheter jämförda organ att överföra uppgifter mellan sig. En sådan författningsreglerad uppgiftsskyldighet innebär att någon sekretessprövning inte behöver göras. I stället skall prövningen avse huruvida det rör sig om uppgifter som kan lämnas ut med stöd av författningsbestämmelsen. Sådan uppgiftsskyldighet regleras t.ex. i 48 a–48 f §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Av bestämmelserna framgår att länsarbetsnämnderna, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna är uppgiftsskyldiga gentemot varandra.

4.2 Personuppgiftslagen

Enligt 2 kap. 3 § andra stycket regeringsformen skall den enskilde medborgaren skyddas mot att hans personliga integritet kränks genom att uppgifter om honom registreras med hjälp av automatisk databehandling. Den närmare omfattningen av skyddet anges i personuppgiftslagen (1998:204) och andra författningar.

Personuppgiftslagen syftar till att skydda enskilda personer mot kränkning av den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter på automatiserad väg i datorer eller på manuell väg i register. De krav som lagen ställer upp gäller vid behandling av uppgifter i alla verksamheter. Den är dock subsidiär så till vida att om det i en annan lag eller i en förordning finns bestämmelser som avviker från personuppgiftslagen, skall de bestämmelserna gälla.

Personuppgiftslagen saknar bestämmelser om sättet att lämna ut personuppgifter, dvs. om det sker manuellt eller på medium för automatiserad databehandling. Däremot innehåller personuppgiftslagen bestäm-

meler som anses innebära begränsningar i möjligheten att lämna ut uppgifter genom direktåtkomst. Direktåtkomst innebär att den som använder ett register på egen hand kan söka i detta och t.ex. få svar på frågor, dock utan att själv kunna bearbeta eller på annat sätt påverka innehållet. Direktåtkomsten kan dock ge användaren möjlighet att hämta hem information till sitt eget system och bearbeta den där. Direktåtkomst innebär att uppgifter lämnas ut utan att den utlämnande myndigheten i det enskilda fallet har kontroll över vilka uppgifter som lämnas ut, varför det från integritetssynpunkt ansetts vara av stor betydelse att särskilt reglera frågor om tillgång till uppgifter genom direktåtkomst i registerlagstiftning (se t.ex. prop. 2000/01:129 s. 74 Ökat informationsutbyte mellan arbetslöshetsförsäkringen, socialförsäkringen och studiestödet och prop. 2001/02:144 s. 35–36 Lag om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten).

Av 9 § personuppgiftslagen framgår att personuppgifter inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in. Uppgifter skall vidare vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen och fler personuppgifter får inte behandlas än som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Dessa regler gäller även i förhållande till den som fått uppgifter utlämnade till sig. Härutöver gäller som en generell förutsättning att behandlingen är tillåten på någon av de grunder som anges i 10 § personuppgiftslagen. Bortsett från fall då den registrerade samtyckt till behandlingen får behandling bara ske om det är nödvändigt för att ett avtal med den registrerade skall kunna fullgöras eller åtgärder som den registrerade begärt skall kunna vidtas innan avtal träffas, för att den personuppgiftsansvarige skall kunna fullgöra en rättslig skyldighet, vitala intressen för den registrerade kunna skyddas och en arbetsuppgift av allmänt intresse kunna utföras. Vidare får personuppgifter behandlas om behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige eller en tredje man till vilken personuppgifter lämnas ut skall kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning, eller ett ändamål som rör ett berättigat intresse hos den personuppgiftsansvarige eller hos en sådan tredje man till vilken personuppgifterna lämnas ut skall kunna tillgodoses, om detta intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkningen av den personliga integriteten.

Enligt 13 § personuppgiftslagen är det i princip förbjudet att behandla personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller uppgifter som rör hälsa eller sexualliv (känsliga personuppgifter). Undantag från förbudet att behandla känsliga personuppgifter regleras i 15–19 §§ personuppgiftslagen och gäller då den enskilde samtyckt till behandlingen eller på ett tydligt sätt offentliggjort uppgifterna, om behandlingen är nödvändig i vissa särskilt angivna fall, bland annat för att rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras, i vissa fall om behandlingen utförs av ideella organisationer, för vissa hälso- och sjukvårdsändamål, och för vissa forsknings- och statistikändamål. Enligt 20 § får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter om ytterligare undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter om det behövs med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse.

För att vara berättigad till inkomstrelaterad ersättning från arbetslöshetsförsäkringen ställs enligt 7 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring bl.a. krav på att den som ansöker om ersättning skall ha varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader. Om en medlem byter arbetslöshetskassa och har uppfyllt medlemsvillkoret i den tidigare arbetslöshetskassan behöver han eller hon enligt 8 § inte uppfylla medlemsvillkoret i den nya arbetslöshetskassan. Om en medlem omedelbart före inträdet i en arbetslöshetskassa har fått ersättning från en annan arbetslöshetskassa, räknas ersättningsdagar i den andra kassan enligt 22 § in i ersättningsperioden.

Övergångsbevis utfärdas i samband med att en medlem begär utträde ur en arbetslöshetskassa. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har i 5 § i sina föreskrifter om arbetslöshetskassor (IAFFS 2004:2) föreskrivit att den arbetslöshetskassa som den försäkrade medlemmen vill lämna, på medlemmens begäran, snarast skall utfärda övergångsbevis. Ett övergångsbevis innehåller uppgifter som rör medlemskap i arbetslöshetskassan och rätt till ersättning. Av övergångsbeviset skall det framgå om en medlem uteslutits och datum för uteslutningen. Detta övergångsbevis lämnar medlemmen sedan själv vidare till den nya arbetslöshetskassan. Uppgifterna utgör därefter underlag vid beslut om arbetslöshetsersättning. Årligen utfärdas ca 10 000 övergångsbevis.

4.4 Lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och förordningen (2002:623) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten reglerar hanteringen av personuppgifter i Arbetsmarknadsverkets arbetsmarknadspolitiska verksamhet. Lagen gäller om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. I 4 § anges för vilka ändamål Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna får behandla personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, primära ändamål. I 5 § anges för vilka ändamål Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna får behandla personuppgifter för att tillhandahålla information som behövs inom vissa andra myndigheters verksamhetsområde, sekundära ändamål.

Enligt 13 § lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten får uppgifter i en arbetsmarknadspolitisk databas lämnas ut till en enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddelar även föreskrifter om vilka personuppgifter som får lämnas ut på medium för automatiserad behandling till myndigheter och enskilda.

Av 14 § förordningen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten framgår att vissa uppgifter får lämnas ut

till en enskild på medium för automatiserad behandling samt vilka uppgifter som får lämnas ut. Bland annat får personuppgifter om den enskilde själv samt vissa uppgifter om en arbetsgivare lämnas ut till den enskilde på medium för automatiserad behandling.

Vissa personkategorier inom Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna får enligt 11 § lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas. Även vissa myndigheter får enligt 12 § lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ha direktåtkomst till vissa personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas.

Någon möjlighet för enskilda att med direktåtkomst få tillgång till uppgifter i en arbetsmarknadspolitisk databas finns inte.

5 Elektronisk informationsöverföring hos arbetslöshetskassorna och inom Arbetsmarknadsverket

5.1 Elektroniskt informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna

Regeringens förslag: En arbetslöshetskassa skall till en annan arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om en enskild som har betydelse för handläggningen av ett ärende om arbetslöshetsersättning.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter arbetslöshetskassorna skall lämna ut.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås dock inte att information skall kunna lämnas i båda riktningarna mellan arbetslöshetskassorna.

Remissinstanserna: I huvudsak tillstyrker remissinstanserna förslaget eller lämnar det utan invändningar. *Kammarrätten i Sundsvall* föreslår att bestämmelsen formuleras på ett sätt som möjliggör informationslämnande i båda riktningarna mellan arbetslöshetskassorna. *Hovrätten för Övre Norrland* anför att lagändringen torde falla inom det obligatoriska lagområdet enligt 8 kap. 2 § regeringsformen och att det därmed knappast är möjligt att överlåta åt regeringen att bestämma räckvidden av uppgiftsskyldigheten.

Skälen för regeringens förslag

För drygt ett årtionde sedan var kommunikation och informationsöverföring via Internet praktiskt taget omöjlig. I dag sker en omfattande informationsöverföring via Internet. Informationstekniken har bland annat givit möjlighet till ett förbättrat samarbete mellan myndigheter.

Genom lagändringar, som trädde i kraft den 1 juli 2002, infördes uppgiftsskyldighet för arbetslöshetskassorna bl.a. gentemot ett antal myndigheter och vice versa och informationsöverföringen kan ske på elektronisk väg. Mellan arbetslöshetskassorna infördes emellertid inte någon sådan möjlighet till elektroniskt informationsutbyte (se prop. 2000/01:129).

I dagsläget förs information från en arbetslöshetskassa till en annan på manuell väg. Det sker bland annat i samband med att en person byter arbetslöshetskassa. Att byta arbetslöshetskassa kan bli aktuellt i flera situationer. Var och en som uppfyller villkoren i en arbetslöshetskassas stadgar har rätt att bli medlem i arbetslöshetskassan. Vissa arbetstagare och företagare uppfyller villkoren för medlemskap i flera olika arbetslöshetskassor. De måste då välja i vilken arbetslöshetskassa de vill ansöka om medlemskap och de har möjlighet att byta mellan de olika arbetslöshetskassorna. Även en arbetstagare som byter arbetsuppgifter kan behöva byta arbetslöshetskassa. För att en arbetstagare eller företagare skall kunna gå över från en arbetslöshetskassa till en annan krävs att den nya arbetslöshetskassan får vissa uppgifter från den tidigare. Arbetstagaren eller företagaren måste begära att få ett övergångsbevis från sin tidigare arbetslöshetskassa. Arbetstagaren eller företagaren lämnar därefter själv övergångsbeviset till den nya arbetslöshetskassan. När uppgifter lämnas manuellt från en arbetslöshetskassa till en annan genom den enskildes egen försorg behövs ingen sekretessprövning, eftersom sekretess till skydd för en enskild enligt 14 kap. 4 § sekretesslagen inte gäller i förhållande till den enskilde själv. Det manuella förfarandet är emellertid både arbetskrävande och ineffektivt.

Behov av elektronisk informationsöverföring

För att arbetslöshetskassorna skall kunna effektivisera handläggningen av ärenden om arbetslöshetsersättning krävs att de ges möjlighet att hämta in nödvändiga uppgifter på ett enkelt och rationellt sätt. De möjligheter till ökat elektroniskt informationsutbyte som dagens teknik medger bör i ökad utsträckning tas till vara även mellan arbetslöshetskassorna och den manuella hanteringen ersättas med elektronisk informationsöverföring. Ett elektroniskt informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna skulle förkorta handläggningstiderna och därigenom förbättra servicen till enskilda. I ärenden om arbetslöshetsersättning är behovet av skyndsam handläggning särskilt angeläget eftersom den sökande annars får vänta på sin ersättning. För den enskilde är det också en fördel att själv slippa tillse att arbetslöshetskassans uppgifter är uppdaterade och beslutsunderlaget aktuellt samt att arbetslöshetskassan har fullständig utredning i ärendet.

För de olika välfärdssystemens legitimitet är det även angeläget att pengar betalas till dem de är avsedda för. Riksdagen och regeringen har vid upprepade tillfällen framfört krav på förbättrad kontroll av utbetalningar av medel från bl.a. arbetslöshetsförsäkringen. Riksdagen uttalade t.ex. redan för tio år sedan att det finns anledning att ingripa kraftfullt mot personer som fuskar till sig ersättning och att det måste finnas ett effektivt system för att upptäcka fusk (prop. 1995/96:25 En politik för arbete, trygghet och utveckling, bet. 1995/96:FiU1, rskr. 1995/96:132). I

2005 års ekonomiska vårproposition (prop. 2004/05:100 s. 38–39) lanserade regeringen ett omfattande program mot fusk med förmåner och bidrag. Regeringen har nyligen, i budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1, vol. 1, s. 43), understrukt att arbetet mot fusk med förmåner och bidrag fortsätter. Regeringen har därför bl.a. tillkallat en utredare med uppgift att se över informationsutbytet mellan myndigheter i syfte att bl.a. förebygga eller i efterhand upptäcka felaktiga utbetalningar (Utökade möjligheter till elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter, dir. 2005:91).

Enligt regeringens uppfattning bör ett elektroniskt informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna, som *Arbetslöshetskassornas Samorganisation* och *Svenskt Näringsliv* påtalar, förhindra felaktiga utbetalningar från arbetslöshetsförsäkringen, förbättra kontrollmöjligheterna och reducera antalet återkravsärenden.

Införande av en bestämmelse om uppgiftsskyldighet

Såsom nämnts ovan i avsnitt 4.1 gäller sekretess mellan arbetslöshetskassorna för uppgift om enskilds personliga förhållanden. För att uppgifter utan sekretessprövning skall kunna föras mellan olika arbetslöshetskassor i ärenden om arbetslöshetsersättning måste därför en författningsreglerad uppgiftsskyldighet införas i lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Kammarrätten i Sundsvall föreslår att en bestämmelse om uppgiftsskyldighet mellan arbetslöshetskassorna formuleras på ett sätt som möjliggör informationslämnande i båda riktningarna mellan arbetslöshetskassorna. I dagsläget förs uppgifter om en enskild från den arbetslöshetskassa den enskilde lämnar till den nya arbetslöshetskassan. För att inte begränsa informationsflödet mellan arbetslöshetskassorna om det i framtiden skulle visa sig nödvändigt att föra information även i den andra riktningen bör bestämmelsen, även enligt regeringens uppfattning, utformas på ett sådant sätt att information kan lämnas i båda riktningarna.

Tjänstemännens Centralorganisation betonar att den enskildes personliga integritet måste vara utgångspunkten när man avgör behovet av ett ökat informationsutbyte mellan myndigheter och att endast uppgifter som har betydelse för ärendet bör överföras från ett system till ett annat. Denna uppfattning delas av *Sveriges Akademikers Centralorganisation* som även pekar på att ett ökat informationsutbyte säkerställer att en person inte är medlem i flera arbetslöshetskassor samtidigt. För att informationsutbytet mellan arbetslöshetskassorna skall vara förenligt med den enskildes berättigade krav på integritetsskydd är det enligt regeringens mening viktigt att det enbart är uppgifter som har betydelse för handläggningen av ett ärende om arbetslöshetsersättning som lämnas till en annan arbetslöshetskassa.

Regeringen föreslår därför att det i lagen om arbetslöshetsförsäkring införs en uppgiftsskyldighet mellan arbetslöshetskassor som innebär att en arbetslöshetskassa till en annan arbetslöshetskassa skall lämna de uppgifter om en enskild som har betydelse för handläggningen av ett ärende om arbetslöshetsersättning. Uppgiftsskyldigheten gäller alltså inom den del av arbetslöshetskassornas verksamhet som regleras i lagen

om arbetslöshetsförsäkring och som omfattas av handlingsoffentlighet och sekretess (jfr. prop. 2000/01:129 s. 85). Uppgifter om en enskild som i och för sig faller inom den del av arbetslöshetskassornas verksamhet som regleras i lagen om arbetslöshetsförsäkring, men som inte har betydelse för handläggningen i det enskilda ärendet och därmed inte omfattas av den lagfästa uppgiftsskyldigheten kan lämnas ut med stöd av reglerna om handlingsoffentlighet, dock endast efter det att en sekretessprövning gjorts i det enskilda fallet.

Elektronisk informationsöverföring

Vad gäller sättet för informationsöverföring mellan arbetslöshetskassorna kan konstateras att ett elektroniskt informationsutbyte medför viss ökad risk för intrång i den personliga integriteten. Arbetslöshetskassorna hanterar ett stort antal uppgifter som bland annat rör enskilda människors privatekonomi. Många av uppgifterna är av integritetskänslig karaktär och rör t.ex. en persons ekonomiska förhållanden, arbetslöshetsperioder och eventuell fackföreningstillhörighet. Informationsöverföring på elektronisk väg har i tidigare lagstiftningssammanhang inte i sig ansetts innebära oacceptabla intrång i den personliga integriteten (se t.ex. prop. 2000/01:129 s. 36–42, bet. 2001/02:KU3, rskr. 2001/02:18). Kraven på skydd mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid elektroniska informationsöverföringar tillgodoses i viss mån vid utformningen av sekretessreglerna. Även de krav som personuppgiftslagen ställer på behandling av personuppgifter skyddar den enskildes integritet. Ett automatiserat informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna i stället för det nuvarande manuella förfarandet bör därför, precis som *Datainspektionen* anför, snarast ses som ett naturligt steg i samhällets IT-utveckling.

Regeringen har i tidigare lagstiftningsärenden (se t.ex. prop. 2000/01:129 s. 70–71 och prop. 2001/02:144 s. 38–39) uttalat att när personuppgifter lämnas ut på elektronisk väg till myndigheter krävs normalt inte någon särskild reglering om den mottagande myndighetens behandling av uppgifterna är reglerad i en särskild författning. En myndighet som tar emot uppgifter från en annan myndighet har vanligen inte rättsligt stöd för att behandla uppgifterna på annat sätt än i enlighet med de för myndigheten gällande författningarna. Risken är därför liten att en mottagande myndighet skulle behandla personuppgifter som hämtas in elektroniskt på medium för automatiserad behandling på ett sätt som inte är avsett.

När personuppgifter lämnas ut till andra än myndigheter, t.ex. privatpersoner, företag och organisationer, saknas normalt särskilda bestämmelser om hur personuppgifter får behandlas hos mottagaren. Det är i stället personuppgiftslagens bestämmelser som är tillämpliga på behandlingen av de mottagna uppgifterna. Regeringen har tidigare (se bl.a. prop. 2001/02:144 s. 39) angivit att det med hänsyn till de integritetsrisker som kan följa med utlämnande av personuppgifter på medium för automatiserad behandling till företag och privatpersoner endast bör vara tillåtet med ett sådant utlämnande när det efter särskild prövning är lämpligt.

Arbetslöshetskassorna är inte myndigheter, men i sekretesshänseende är de vid prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning med myndig-

heter jämställda organ. Arbetslöshetskassornas behandling av personuppgifter regleras inte i någon särskild författning, utan personuppgiftslagens bestämmelser är tillämpliga. Utlämnande av personuppgifter till en arbetslöshetskassa på medium för automatiserad behandling kan därmed tyckas förutsätta särskilda föreskrifter. Eftersom det i föreliggande lagstiftningsärende är fråga om utlämnande av personuppgifter mellan två arbetslöshetskassor och arbetslöshetskassornas behandling av personuppgifter styrs av samma ändamålsbeskrivning saknas det emellertid skäl att tro att den mottagande arbetslöshetskassan skulle behandla de personuppgifter som hämtats in elektroniskt på ett sätt som inte är avsett. Arbetslöshetskassorna bör därför enligt regeringens mening i nu aktuellt hänseende kunna behandlas på samma sätt som myndigheter och de bör därmed kunna lämna personuppgifter till varandra på medium för automatiserad behandling utan att detta särskilt anges i en författning som reglerar hur personuppgifter får behandlas i arbetslöshetskassornas verksamhet.

Den föreslagna lagändringen medför således att en arbetslöshetskassa till en annan, utan sekretessprövning, på medium för automatiserad behandling skall kunna lämna ut uppgifter om en enskild som har betydelse för handläggningen av ett ärende om arbetslöshetsersättning.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen förutsätter att frågor kring informationsutbytets omfattning och genomförande kommer att beaktas vid framtagandet av en teknisk lösning för informationsutbytet. Enligt regeringens uppfattning skall den närmare utformningen av arbetslöshetskassornas elektroniska informationsutbyte ske i samråd med Datainspektionen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut

Datainspektionen påpekar att det för att reducera integritetsriskerna är väsentligt att regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som får lämnas ut. *Hovrätten för Övre Norrland* ifrågasätter att det är regeringen som skall bestämma räckvidden av uppgiftsskyldigheten.

Även om arbetslöshetskassorna är privaträttsliga subjekt utgör deras handhavande av ersättningsfrågor, där uppgiftslämnande ingår som en del, myndighetsutövning. Arbetslöshetskassorna är i berörda hänseenden därför att hänföra till det allmänna (jfr Lagrådets yttrande i prop. 2000/01:129 s. 131–132). Regeringen har således befogenhet att med stöd av den s.k. restkompetensen besluta behövliga föreskrifter om uppgiftslämnandet i anslutning till lagen. I detta ingår att bestämma den närmare avgränsningen av uppgiftsskyldigheten. Regeringen avser att meddela sådana föreskrifter rörande bl.a. uppgifter om obrutet medlemskap i arbetslöshetskassa, orsak till utträde, beslut om avstängning från arbetslöshetskassa samt nedsättning och fränkännande av arbetslöshetsersättning.

Informations- och kommunikationsskyldighet

Datainspektionen har förordat att en enskild som byter arbetslöshetskassa skall få tydlig information om det automatiserade informationsutbytet

mellan arbetslöshetskassorna och förutsätter att den enskilde får del av de uppgifter som inhämtats genom automatiskt informationsutbyte innan ett ersättningsärende avgörs. Regeringen delar naturligtvis Datainspektionens uppfattning att informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna skall föregås av tydlig information till den enskilde om att uppgifter kommer att överföras mellan kassorna samt varför. Av arbetslöshetskassornas ändamålsbeskrivning för behandling av personuppgifter skall framgå till vilka myndigheter och organ personuppgifter lämnas ut och från vilka myndigheter och organ personuppgifter hämtas in.

Med stöd av allmänna rättsgrundsatser kan kommunikationsprincipen sägas vara tillämplig även för arbetslöshetskassorna. Regeringen utgår därför från att arbetslöshetskassorna i ett ärende om arbetslöshetsersättning kommunicerar sådana uppgifter som inhämtats från någon annan än den sökande med sökanden, innan ärendet avgörs.

Arbetslöshetskassornas informationsöverföring i andra avseenden än i ärenden om arbetslöshetsersättning

I de delar av arbetslöshetskassornas verksamhet som inte avser prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning gäller inte handlingsoffentlighet och sekretess. Arbetslöshetskassorna har själva att avgöra vilka uppgifter som skall lämnas ut till en annan kassa. Varje utlämnande måste ske i överensstämmelse med personuppgiftslagens bestämmelser.

5.2 Direktåtkomst för enskilda till en arbetsmarknads- politisk databas

Regeringens förslag: En enskild får ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv i en arbetsmarknadspolitisk databas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av enskildas direktåtkomst.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt eller lämnat förslaget utan invändningar.

Skälen för regeringens förslag:

Den statliga förvaltningen bör vara ett föredöme som aktiv användare av informationsteknik i såväl den egna verksamheten som i kontakter med medborgare och företag. Den enskilde måste samtidigt tillförsäkras ett fullgott integritetsskydd i IT-samhället.

Regeringen underströk redan i propositionen Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst (prop. 1997/98:136) vikten av att utveckla myndigheternas service gentemot såväl enskilda medborgare som företag. Statsförvaltningen skall, med beaktande av integritets- och säkerhetsaspekter, ta till vara informationsteknikens möjligheter att förenkla och förbättra kontakterna för medborgare och företag med myndigheterna, öka allmänhetens insyn i och kontroll av myndigheternas verksamhet samt

effektivisera samverkan mellan myndigheter, med övrig offentlig sektor och med EU-institutioner och andra länders förvaltning. Mot bakgrund av detta har begreppet 24-timmarsmyndighet kommit att bli vägledande i strävan mot ökad service med stöd av IT. Med begreppet 24-timmarsmyndighet avses elektroniskt samspel mellan medborgare och myndigheter, i första hand via Internet, vilket syftar till ökad tillgänglighet – oberoende av kontorstider och geografisk belägenhet – samt högre kvalitet i tjänster och bemötande. För drygt ett årtionde sedan var kommunikation och informationsöverföring via Internet praktiskt taget omöjlig. I dag sker en omfattande informationsöverföring via Internet inom myndigheternas verksamhetsområde och denna utveckling fortsätter.

Behov av direktåtkomst

Arbetsmarknadsmyndigheterna önskar ta till vara informationsteknikens möjligheter att förenkla och förbättra servicen mot enskilda, arbetsgivare och arbetssökande, bl.a. genom självservice via Internet. Självservice via Internet innebär att den enskilde på egen hand skall kunna registrera uppgifter om sig själv. För att den enskilde på ett effektivt sätt skall kunna lämna korrekta uppgifter till en myndighet via Internet krävs i många fall att den enskilde också har möjlighet att genom direktåtkomst via Internet ta del av de uppgifter som myndigheten har registrerade om honom eller henne. Genom att låta enskilda få tillgång till uppgifter om sig själva i en arbetsmarknadspolitisk databas kan ett effektivare utbyte mellan arbetsmarknadsmyndigheterna och enskilda uppnås. Möjligheten för den enskilde att ha direktåtkomst till de uppgifter som rör den enskilde själv skulle dessutom öka insynen i verksamheten och bidra till att stärka förtroendet för myndigheten och dess arbete.

Införande av en bestämmelse om direktåtkomst

Enligt 11 och 12 §§ lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten är direktåtkomst till en arbetsmarknadspolitisk databas förbehållen vissa myndigheter. Lagen medger inte att enskilda får ha direktåtkomst i något avseende till en arbetsmarknadspolitisk databas.

Regeringen har i tidigare lagstiftningsärenden (prop. 2000/01:33 s. 114 Behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution, och prop. 2002/03:135 s. 96 Behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration) framfört uppfattningen att statsförvaltningens kommunikation med medborgare och företag bör bygga på Internet. Myndigheterna bör i den utsträckning det är möjligt använda Internet för att utveckla tjänster som förenklar kontakterna mellan medborgare, företag och offentlig förvaltning. På det skatterättsliga området har enskilda givits direktåtkomst till vissa uppgifter om sig själva, se 2 kap. 9 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, 16 § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, 9 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokförings-

verksamhet och 17 § förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. I förarbetena till lagarna, prop. 2000/01:33 s. 114, klargjorde regeringen att det inte finns några integritetsskäl som talar mot att enskilda kan ta del av uppgifter om sig själva via Internet, under förutsättning att säkerheten är tillräcklig. Regeringen anförde att det tvärtom kan ge enskilda möjlighet att kontrollera att de uppgifter om dem som behandlas hos myndigheter är korrekta. Även inom socialförsäkringens administration har enskilda givits direktåtkomst till vissa uppgifter om sig själva, se 17 § lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration och 4 § förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration. I det lagstiftningsärendet upprepade regeringen att det inte finns några integritetsskäl som talar mot att enskilda kan ta del av uppgifter om sig själva via Internet.

För att arbetsmarknadsmyndigheterna skall kunna utveckla sina självbetjäningstjänster via Internet måste enskilda beredas direktåtkomst till vissa uppgifter om sig själva. På samma sätt som enskilda givits möjlighet att få direktåtkomst till vissa uppgifter om sig själva inom det skatterättsliga området och inom socialförsäkringens administration, bör enskilda även kunna få direktåtkomst till vissa uppgifter om sig själva i en arbetsmarknadspolitisk databas.

Regeringen och riksdagen har vid tidigare tillfällen tagit ställning för att de integritetsrisker som ett tillåtande av direktåtkomst till uppgifter i en databas i regel innebär, bör medföra att frågan om direktåtkomst regleras i lag (se t.ex. prop. 2000/01:33 s. 115, prop. 2000/01:129 s. 80 Ökat informationsutbyte mellan arbetslöshetsförsäkringen, socialförsäkringen och studiestödet, prop. 2001/02:9 s. 38 Vissa socialförsäkringsfrågor och prop. 2002/03:135 s. 96). Regeringen föreslår därför att en bestämmelse att en enskild får ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv i en arbetsmarknadspolitisk databas förs in i lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Bestämmelsens utformning

Kammarrätten i Sundsvall anser att det bör övervägas om bestämmelsen i stället bör formuleras så att en enskild får ha direktåtkomst till sådana uppgifter om sig själv i databasen som får lämnas ut till honom, om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Bestämmelsen skulle på så sätt få motsvarande utformning som bestämmelsen i 2 kap. 9 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Att den bestämmelsen samt även 4 § i förordningen om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration har utformats på så sätt, att enskilda får ha direktåtkomst till sådana uppgifter om sig själv som får lämnas ut till honom, beror på att det inom dessa områden kan finnas uppgifter om den enskilde som är sekretessbelagda inte bara gentemot andra utan även gentemot den enskilde själv. Enligt Lagrådets yttrande (prop. 2000/01:33, bilaga 5, s. 348) bör föreskrifter om direktåtkomst för enskilda inte bryta sådan sekretess. För att understryka att en sekretessprövning i vissa fall kan vara nödvändig gentemot enskilda anges därför i bestämmelserna att den enskilde endast får ha direkt-

åtkomst till uppgifter som får lämnas ut till honom. Inom arbetsmarknadsmyndigheternas verksamhetsområde saknas möjlighet att sekretessbelägga uppgifter gentemot den person som uppgifterna rör. Det finns därför inte skäl att förordna att den enskilde endast får ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv i en arbetsmarknadspolitisk databas som får lämnas ut till honom eller henne.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som omfattas av direktåtkomst

Hovrätten för Övre Norrland har anmärkt att det inte finns något utrymme för regeringen att begränsa den enskildes åtkomst till uppgifter om sig själv i vidare utsträckning än som framgår av lag, främst sekretesslagen. Påpekandet är naturligtvis korrekt. Avsikten är emellertid inte att regeringen skall ges möjlighet att begränsa den enskildes åtkomst till uppgifter om sig själv. Däremot måste inte samtliga uppgifter om en enskild lämnas ut genom direktåtkomst via Internet. Det kan finnas skäl att i stället låta den enskilde ta del av vissa känsliga uppgifter om sig själv t.ex. genom att uppgifterna lämnas ut på medium för automatisk databehandling eller vid personligt besök hos arbetsmarknadsmyndigheten. Regeringen har därför för avsikt att meddela föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av den enskildes direktåtkomst. Det kan t.ex. för fysiska personer bli fråga om namn och personnummer, uppgift om arbetslöshet och tillhörighet till arbetslöshetskassa, uppgift om sökt arbete, utbildning och arbetslivserfarenhet. För juridiska personer kan det t.ex. bli fråga om namn, antalet anställda, beskrivning av verksamheten, kontaktpersoners namn och uppgifter om anvisningar till arbetsmarknadspolitiska program. Uppgifter om t.ex. sjukdom eller hälsotillstånd kommer däremot inte att omfattas, men är naturligtvis tillgängliga för den enskilde på annat sätt än genom direktåtkomst.

Krav på säkerhet

Datainspektionen anför att den enskildes direktåtkomst till uppgifter i den arbetsmarknadspolitiska databasen kan innebära att integritetskänsliga uppgifter lämnas ut och överförs via Internet. Kraven på en säker identifiering måste därför ställas högt och *Datainspektionen* förordar att exempelvis e-legitimation och elektroniska signaturer används för att säkerställa ingivarens identitet samt att överföringen av känsliga personuppgifter eller uppgifter av annan integritetskänslig natur skyddas särskilt mot obehörig åtkomst, exempelvis genom kryptering. Även *Tjänstemännens Centralorganisation* påtalar att direktåtkomst till uppgifter i databaser kräver ett formaliserat system där det är säkerställt att ingen obehörig får tag i uppgifter.

Det är enligt regeringens uppfattning ett krav att enskildas kontakter genom direktåtkomst sker på ett tillräckligt säkert sätt och med beaktande av såväl sekretessregler som den personliga integriteten. För att skydda den personliga integriteten, förhindra förvanskning av uppgifter och möjliggöra elektronisk dokumentsignering, får direktåtkomst för en enskild till en arbetsmarknadspolitisk databas ges först efter säker

identifiering av användaren. I sammanhanget kan erinras om att E-nämnden har gett ut en vägledning för myndigheternas användning av e-legitimationer och elektroniska underskrifter. När det gäller skyddet för personuppgifter är bestämmelserna i personuppgiftslagen om säkerhet tillämpliga på behandling av uppgifter i en arbetsmarknadspolitisk databas. Datainspektionens allmänna råd om säkerhet för personuppgifter anger att personuppgifter som överförs via Internet, beroende på känsligheten hos uppgifterna, bör skyddas genom t.ex. kryptering. För att skydda systemet mot obehörigt intrång och andra yttre säkerhetsrisker måste enligt regeringens mening vidare gälla att systemet lägst uppfyller de systemsäkerhetskrav som fastställs för verksamhetskritiska myndighetsregister av den myndighet regeringen utser, för närvarande Kris- och beredskapsmyndigheten.

6 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna skall träda i kraft den 1 april 2006.

Promemorians förslag: I promemorian har föreslagits att lagändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2006.

Remissinstanserna: Endast *Arbetslöshetskassornas Samorganisation* har yttrat sig. Organisationen är positiv till ett ikraftträdande den 1 januari 2006.

Skälen för regeringens förslag: De föreslagna lagändringarna är angelägna och bör träda i kraft så snart som möjligt. Enligt regeringens bedömning kan de emellertid träda i kraft tidigast den 1 april 2006.

De nya reglerna kräver inga övergångsbestämmelser.

7 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen får inte några budgetkonsekvenser.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Tjänstemännens Centralorganisation* erinrar om att arbetslöshetskassorna inte är anslagsfinansierade och att det vore orimligt att låta kassorna själva bära en alltför hög utvecklingskostnad för sådant som inte enbart gagnar den egna verksamheten.

Skälen för regeringens bedömning: Förslaget kommer att medföra vissa kostnader för utbildningsinsatser och anpassningar i datasystemen. Dessa kostnader kommer att kompenseras av effektivitetsvinster och

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

48 e §

Paragrafen är ny. Den innehåller en uppgiftsskyldighet för arbetslöshetskassorna gentemot varandra. Bakgrunden och syftet med bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.1.

Uppgiftsskyldigheten innebär att uppgifter skall lämnas från en arbetslöshetskassa till en annan utan hinder av 7 kap. 10 § andra stycket sekretesslagen (jfr 14 kap. 1 § samma lag).

Det är endast uppgifter som har betydelse för handläggningen av en arbetslöshetskassas ärende om arbetslöshetsersättning som skall lämnas ut. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut, se vidare kommentaren till 48 g §.

Andra uppgifter än de som omfattas av uppgiftsskyldigheten får endast lämnas ut efter det att en sekretessprövning gjorts i det enskilda fallet.

48 g §

Paragrafen innehåller vad som tidigare behandlades i 48 f §. Ett tillägg har gjorts om att regeringen även meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut enligt 48 e §.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

12 §

I paragrafen införs ett nytt andra stycke som medger enskilda att ha direktåtkomst till uppgifter om sig själva i en arbetsmarknadspolitisk databas. För att avgränsa möjligheten till direktåtkomst meddelar regeringen enligt tredje stycket föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomsten. Bakgrunden och syftet med bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.2.

Sammanfattning av promemorian Utökat informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna och inom Arbetsmarknadsverkets verksamhet (Ds 2005:26)

Inom Näringsdepartementet har det på tjänstemannanivå utarbetats ett förslag om utökat informationsutbyte mellan arbetslöshetskassorna samt ett förslag om utökat informationsutbyte inom Arbetsmarknadsverkets verksamhet.

Den ena delen av förslaget innebär att en ny uppgiftsskyldighet införs mellan arbetslöshetskassorna. En arbetslöshetskassa skall till en annan arbetslöshetskassa som handlägger ett ärende om arbetslöshetsersättning lämna de uppgifter om en tidigare medlem som ärendet avser och som har betydelse i ärendet. Den föreslagna uppgiftsskyldigheten syftar till att underlätta och effektivisera det redan föreliggande informationsutbytet mellan arbetslöshetskassorna.

Den andra delen av förslaget innebär att enskilda skall kunna få direktåtkomst till uppgifter om sig själva i en arbetsmarknadspolitisk databas. Därmed skall den enskilde på elektronisk väg, via Internet, kunna ta del av uppgifter som finns registrerade om honom eller henne. Förslaget syftar till att Arbetsmarknadsstyrelsen skall kunna utveckla sina självbetjäningstjänster via Internet.

Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

dels att nuvarande 48 e § skall betecknas 48 f § och att nuvarande 48 f § skall betecknas 48 g §,

dels att 48 g § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen införs en ny paragraf, 48 e §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 e §

En arbetslöshetskassa skall till en annan arbetslöshetskassa, som handlägger ett ärende om arbetslöshetsersättning, lämna de uppgifter om en tidigare medlem som ärendet avser och som har betydelse i det ärendet.

48 g §

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut enligt 48 a–48 e §§.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas ut enligt 48 a–48 f §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Förslag till ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten att 12 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna får ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas om det behövs för de ändamål som avses i 5 §. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomst.

Föreslagen lydelse

12 §

Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna får ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas om det behövs för de ändamål som avses i 5 §.

En enskild får ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv i en arbetsmarknadspolitisk databas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomsten *enligt första och andra styckena.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Remissinstanser

Justitieombudsmannen
Justitiekanslern
Hovrätten för Övre Norrland
Kammarrätten i Sundsvall
Domstolsverket
Datainspektionen
Nämnden för elektronisk förvaltning
Kris- och beredskapsmyndigheten
Arbetsgivarverket
Arbetsmarknadsstyrelsen
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU)
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF)
Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet
Föreningen Svenskt Näringsliv
Sveriges Kommuner och Landsting
Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)
Arbetslöshetskassornas Samorganisation (SO)
Landsorganisationen i Sverige (LO)

Två instanser, *Kris- och beredskapsmyndigheten* och *Sveriges Kommuner och Landsting*, har inte inkommit med något yttrande.

Lagrådets yttrande

Prop. 2005/06:52
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2005-10-26

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Enligt en lagrådsremiss den 13 oktober 2005 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Catharina Nordlander.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 1 december 2005

Närvarande: Statsministern Persson, statsråden Freivalds, Pagrotsky, Östros, Messing, Y. Johansson, Sommestad, Karlsson, Nykvist, Andnor, Nuder, M. Johansson, Hallengren, Björklund, Orback, Baylan

Föredragande: statsrådet Karlsson.

Regeringen beslutar proposition 2005/06:52 Elektronisk informationsöverföring hos arbetslöshetskassorna och inom Arbetsmarknadsverket.